

schikbare muizensoorten daar tevens eens op te onderzoeken. Bij dit microscoop-werk werd in de blindedarm en in de dikke darm ener rosse woelmuis (Clethrionomys glareolus SCHREBER) een zeer grote menigte eencellige voorwerpjes aangetroffen, die een bedriegelijke gelijkenis vertoonden met de sporen van Hymenogaster tener BERK. Van deze geheel of grotendeels ondergronds groeiende fungus is het bekend, dat hij in mijn woonplaats, waar tevens de muis gevangen was, een vrij algemene verschijning is. Nemen wij nu aan, dat mijn determinatie juist is, en ook (wat mij zeer waarschijnlijk voorkomt), dat de sporen in nog levende toestand het muizenlichaam plegen te verlaten, dan zou dus hierin wederom een voorbeeld gezien kunnen worden van „zoöchorie“, waarbij in casu de verspreidingswijze van de sporen door middel van een woelmuis als draagster demonstratief is aangepast aan de verborgen levenswijze van Hymenogaster.

Andere aan de sporenverspreiding waarschijnlijk deelnemende dieren zijn er in aantal: slakken, aardwormen, kevers, Isopoden, vliegenlarven, enz. Er gaat echter een zekere bekoring van uit, weer eens een nieuw voorbeeld onder ogen te krijgen. Voor een mycoloog, die de sporen eventueel nog eens zou willen trachten te verifiëren, staat het materiaal uiteraard te allen tijde ter beschikking.

Wilp (Gld.)

W.C. van Heurn.

HOE VOND U DIT SEIZOEN?

Wel dat hangt er van af hoe je het bekijkt. Ongetwijfeld was het met de grote en de kleurige, de meer spectaculaire zwammen niet zo best. Velen ontbraken zelfs op het appèl. En de grote opbloei in de herfstmaanden viel ook erg tegen.

Maar tegenover dit alles staat, dat de zomer veel klein grut opleverde. Takjes, afgefallen blad en de humuslaag waren doordrenkt van het vocht, wat tot gevolg had dat er voor de fijnproevers en de „op-je-knieënzoekers“ de gehele zomer werk aan de winkel was.

Door een laat invallende strenge vorstperiode werd de zee zeer sterk afgekoeld en het duurde lang, heel lang voor de lente Neerlands bodem betrad. De grote voorjaarsascomyceten, zoals Morieljes, Paxina's, Vingerhoedjes (Verpa) en Grote kluifjeszwam (Gyromitra), vonden pas in het midden van mei het weertje goed genoeg om heel voorzichtig en dan nog slechts hier en daar voor de dag te komen.

Juni zette in met regen en de fungi lieten niet lang op zich wachten. De eerste helft van Juni was ik in Twente. Daar zag ik in de tweede

week Agrocybe praecox (Geringde vroegeling) plotseling langs alle wegbermen en bosrandjes verschijnen en na deze heraut volgden heel wat plaatjeszwammen, zoals Panaeolus-, Coprinus- en Conocybe-soorten. Overal in 't gras vond ik Agrocybe semiorbicularis (Bruin knolsteeltje) en Panaeolina foenisecii. Het hek was van de dam, de hemelsluizen stonden open en zo bleef het in juni.....juli.....augustus. In deze maanden was er geen dag dat je niet op excursie kon gaan om met een rijke buit thuis te komen. Maar 't was peuterwerk!

Boleten waren uitgesproken schaars. Alleen de zeldzame Elzenboleet (Gyrodon lividus) scheen het naar zijn zin te hebben. Een vierde vindplaats werd ontdekt (zie Coolia 3 (5), p. 37, 1956) en op een van de andere plaatsen verscheen hij veel uitbundiger dan andere jaren.

Slecht was het ook gesteld met Russula's, Hydnums (Stekelzwammen), Geastrums (aardsterren), misschien met uitzondering van Geastrum triplex, Ramaria's (koraalzwammen) en Amanita's. Wel kreeg ik van het laatste geslacht begin augustus plotseling achter elkaar een aantal zeldzame soorten in handen. Maar dat je in de herfst uren in een bos kon lopen zonder meer dan drie of vier maal Amanita citrina (= mappa) te vinden was werkelijk iets bijzonders.

Hoe droevig leeg bleven mijn rijke champignon-weiden. Ook de reuzenbovist (Calvatia gigantea) verscheen niet vaak in de weiden en nog minder vaak op tafel. Er valt in 1957 heel wat schade in te halen.

En toch ben ik erg tevreden over 1956. Er was steeds vers materiaal en er was steeds wat leuks te vinden. Zo ontvingen we Nolanea babingtonii, een donkerbruine roze-spoorder met rossige beharing, Inocybe haemacta, een groengrijze vezelkop met roodverkleurend vlees en de kleine Marasmius epiphyllodes die op klimopblad leeft en haast geen lamellen heeft. En zo zou er nog heel wat te vermelden zijn.

Waren er nu werkelijk zoveel kleine fungi? Of zijn we op de kleintjes gaan passen toen de groten ons in de steek lieten? En waarom zo weinig groten? Er was veel vocht en dit lijkt gunstig. Maar de temperatuur was laag en dat is beslist ongunstig. Vele mycelia hebben waarschijnlijk te weinig krachten opgedaan om tot „bloei” te kunnen komen. Daarnaast speelt vermoedelijk ook een rol, dat vele mycelia van grotere fungi slechts één of een enkele maal per jaar fructificeren. Is er een lange droge periode, gevolgd door een vochtige, dan komt alles tegelijk. Is het daarentegen voortdurend vochtig dan wordt de „zwammenbloei” over de tijd uitgesmeerd en minder spectaculair.

Hebt u overigens wel eens bedacht wat de zonzijde van de mycologie is? De zwammenpret als de vakantie van anderen in 't water valt!